

Met het heengaan op 12 April 1938 van dezen vriendelijken, humoristischen en verdienstelijken man, de ontdekker van Rossitten en de stichter van het trekstation, behoort de door mij beleefde, landelijk-gemoedelijke sfeer voor goed tot het verleden.

Literatuur

A. Menegaux (†), *Les oiseaux de France*, Vol. 3. Passereaux (tome I). 64 planches coloriées d'après les aquarelles de J. Eudes. 16 planches noires et 42 figures dans le texte. — *Paul Lechevalier*, Paris, 1937. De beide vorige deeltjes bespraken we reeds (zie dit tijdschr., 6, 1933, p. 38 en 7, 1935, p. 134). Thans worden behandeld Coraciidae, Alcedinidae, Meropidae, Upupidae, Caprimulgidae, Macropterygidae, Hirundinidae, Muscicapidae, Troglodytidae, Bombycillidae, Laniidae, Prunellidae en Turdidae. Wat ik over de vorige deeltjes heb gezegd, geldt ook in volle omvang voor het 3e: de gekleurde afbeeldingen zijn merendeels alleronnatuurlijkst en ook thans weer is er naast de platen geen ruimte genoeg voor de beschrijving en wordt die telkens elders voortgezet. Verder staan ook thans de platen weer door elkaar: *Turdus dauma* staat tussen *Delichon urbica* en *Riparia riparia*; *Luscinola melanopogon* tussen *Turdus torquatus* en *Turdus philomelos*; *Hypolais polyglotta* is afgebeeld op plaat 187 en *Hypolais icterina* op plaat 195, etc. Naast de titelpagina is het portret van den auteur afgebeeld, die in 1937 is overleden. (t. K.).

Franz Groebels, Heinrich Kirchner und Friedrich Moebert, Ornithologische Hilfstabellen. — Verlag Hans Broermann, Berlin, sine anno. 19 blz.; R.M. 1.50.

Deze tabellen, die in 1936 in het sedert tot „Deutsche Vogelwelt” omgedoopte Ornith. Monatsschrift verschenen, zijn thans, verder bijgewerkt en aangevuld, apart uitgegeven. Zij zijn, volgens het woord vooraf, samengesteld naar de nieuwste literatuur, maar berusten deels ook op eigen waarnemingen. Na de latijnse en de duitse naam en het voorkomen in Duitsland — aangegeven met de woorden broedvogel, wintergast etc. — volgen de rubrieken: Körpergewicht (in grammen, soms apart voor de twee sexen), Eizahl im Gelege (met vaak hoge aantallen, die mogelijk op afkomst van 2 wijfjes wijzen, tussen haakjes), Frischvollgewicht des Eies (in grammen en hoofdzakelijk naar gegevens uit de coll. Moebert), Eilänge x Eibreite (meestal maxima en minima, soms alleen gemiddelden), Wer brütet?, Legeabstand in Tagen, Brüten vom wievielten Ei an?, Brutdauer in Tagen, Zeit bis z. Flüggewerden in Tagen (soms met aparte opgave van tijdstip, waarop het nog niet vliegvlugge jong het nest reeds verlaat). Ongetwijfeld zullen deze tabellen, waarvan de samenstelling een wel zeer tijdrovende arbeid moet zijn geweest, vooral voor waarnemers, die zelf niet over voldoende literatuur beschikken, maar ook voor anderen, een hoogst welkome aanwinst zijn en tevens een prikkel om eigen waarnemingen als correctie of aanvulling aan de vaktijdschriften in te zenden. (t. K.).

W. Wuczeticz and A. Tugarinov, Seasonal distribution and migration of Ducks (subfam. Anatinae) on the base of bird ringing in the U.S.S.R. — Central Bureau for Bird Ringing, Moscow, 1937.

I. The Mallard, *Anas platyrhynchos* L.

Russisch (p. 1—46), met engelse samenvatting (p. 47—49) en, eveneens in

het engels, een lijst van terugmeldingen (p. 52—72), tenslotte 2 kaarten. De lijst bevat 185 terugvondsten, aldus verdeeld: no. 1—9, geringd in het noordwesten en het westen van het europees gedeelte van de U.S.S.R.; no. 10—12a, geringd in West-Europa en aangetroffen in de U.S.S.R.; no. 13—15, geringd in het zuidoosten van het europees gedeelte van de U.S.S.R.; no. 16—175, geringd in het Astrakan staatsreservaat; no. 176—180, geringd in de Oeral en no. 181—185, geringd in Brits-Indië en Japan. De schrijvers komen aan de hand van deze gegevens tot de volgende voornaamste conclusies:

1e, de wilde eenden, die de noordelijke gebieden van het europees gedeelte van de Sovjet-unie bewonen, tussen Finland en Petsjora, hebben hun winterkwartier in West-Europa, voornamelijk in het oostelijk deel daarvan en langs de kust; de britse eilanden en Noord-Frankrijk vormen de uiterste westgrens.

2e, de vogels, die in het zuiden van het europees gedeelte van de Sovjet-unie wonen, in de Oekraïne en waarschijnlijk ook in het gebied Zee van Azov-Zwarte zee, trekken westwaarts naar de landen langs de noordzijde van de Middellandse zee.

3e, vogels, wonende beoosten de midden- en de benedenloop van de Wolga, in het gebied van de zuidelijke Oeral en in West-Siberië, oostelijk tot de Baraba steppe, overwinteren of aan de zuidkust van de Kaspische zee en in Transkaukasië, of in de landen van de Middellandse zee, westelijk tot de Adriatische en Egeïsche zee, zodat in het gebied van de Adriatische zee de Europese en de Europees-siberische populatie met elkaar in contact komen.

4e, een gedeelte van de west-siberische populatie trekt zuidwaarts naar Brits-Indië.

5e, broedvogels van het verre oosten overwinteren deels in Japan.

Verder wijzen de auteurs o.a. op het feit, dat in de herfst in de Wolga-delta vertoevende eenden, dit gebied op hun voorjaarstrek niet bezoeken en dat sommige eenden ook de gehele volgende zomer in het winterkwartier blijven.

II. The Pintail, *Dafila acuta* L.

Russisch (p. 1—35), met engelse samenvatting (p. 37—39) en, eveneens in het engels, een lijst van terugmeldingen (p. 42—57) en tenslotte 3 kaarten. Deze lijst bevat 132 terugmeldingen, aldus verdeeld: no. 1—3, geringd in West-Europa en aangetroffen in de U.S.S.R.; no. 4—123, geringd in het Astrakan staatsreservaat; no. 124—132, geringd in West-Siberië.

In dit geval zijn de conclusies van de auteurs, dat er drie verschillende populaties van pijlstaarteenden in de Sovjet-unie broeden en wel:

1e, de Europese populatie, die woont in het noorden van Europees-Rusland en ten oosten van de Oeralbergen tot de rivier de Ob. Deze werden overwinterend aangetroffen in Denemarken, Holland en Noord-Frankrijk en volgen de Witte zee-baltische trekroute; zij gaan deels tot ver in Midden-Europa, westwaarts tot Spanje en zuidwaarts naar het Middellandse zeegebied, maar nimmer verder oostelijk dan de Adriatische zee-kust. Merkwaardig is ook, dat onder de massa's pijlstaarten, die in de zomer de beneden-Wolga bezoeken, een aantal individuen zijn, die in de herfst en de winter werden aangetroffen in Oost-Pruisen, aan de kust van de Noordzee, in Denemarken en Nederland. Deze zouden dus eerst noordwestwaarts trekken, daar de grote stroom van de vorige populatie ontmoeten en daarmee verder zuidwestwaarts trekken.

2e, de europees-siberische populatie, wonend ten oosten van het Oeralgebergte en in West-Siberië tot de Tobol en Irtyjs en de benedenloop van de Ob. De trekroute van deze populatie loopt eerst naar de beneden-Wolga en splitst daar in tweeën: een deel gaat van daar naar Zuid-Europa aan de kust van de Middellandse zee, soms naar de Nijldelta, een enkele maal naar Algerië, terwijl een vogel in midden-Afrika in het Sinder-district aan de Niger terecht kwam (in Zuid-Frankrijk en op het Apennijns-schiereiland ontmoet deze populatie een deel van de vorige); een tweede gedeelte van deze populatie trekt van de beneden-Wolga verder naar de zuidkust van de Kaspische zee.

3e, de midden-siberische populatie, die zuidwaarts trekt en overwintert in Brits-Indië.

Over de terugtrek zijn nog te weinig gegevens bekend.

Tenslotte wijzen de auteurs er o.a. op, dat pijlstaarten van het gebied, waar ze ruïen, zich naar alle richtingen verspreiden, hetgeen op de 3e kaart wordt geïllustreerd voor een geval van 26 teruggemelde, op één dag in het Astrakan-reservaat geringde individuen. (t. K.).

Government Publications, by H. M. Stationery Office, Londen W.C. 2: Kingsway. House of Commons Bills. Protection of Animals No. 2, 1½ d. House of Commons Bills. Importation of Plumage act Amendment. 1½ d. The Wild Birds Protection Order (Administrative County of Cambridge) April, 26, 1938.

United States Government Publications, issued by the Superintendent of Documents.

Fauna of the national parks of the United States, birds and mammals of Mount Mc. Kinley National Park, Alaska 1938, 236 pag. ill. (National Park Service, Fauna Series 3), 35 cents.

Cold storage of eggs and poultry. Revised May 1938, 52 pag. ill. Agricultural Circular, 73. Gives information on the extend and value of egg storage, methods of refrigeration, temperature and humidity, cold storage tariff, shipping and storing.

De Tropische Natuur, 27, 1938; p. 129: Excursieverslag Besoeki, Oost Java. Afbeeldingen van broedplaats met eieren, resp. den broedenden vogel, van *Caprimulgus a. affinis* Horsf., de kleine nachtzwaluw.

Ibidem, p. 131: Overbrengen van zaden van den Gebangpalm door de witte duif, *Myristicivora b. bicolor* (Beschouwing van Bartels).

Ibidem, p. 133: Appelmann, Iets over de Gosong.

Afbeeldingen van nestheuvels van het loophoen, *Megapodius r. reinwardt* Dum., op het eiland Saobi der Kangean Archipel, met beschouwing over de indische Megapodiidae en hun broedheuvels. Van verhoogde temperatuur door rotting van humus is in den regel geen sprake.

Ibidem, p. 138: Mededeeling van Van Bemmel omtrent het schieten van een exemplaar van Swinhoe's snip, *Capella megala* Swinh., op Java.

R. Gane, Transmission of light by eggs.

Report Food Investigation Board, 1936, p. 44—46.

British Chemical Abstracts, 56, 1937, p. 1262.

Data for the transmission through shell, shell + white, and shell + white + yolk are given. The shell is by far the most absorbent structure and a small change in its transparency would mask any effect due to change in the white.